

saar, at han ikke vilde være med til at løse de Baand, som nu bestaae med Henhyn til Fæstegaardes Overdragelse til Brug, men at han ligesaa lidt vilde være med til at stærpe disse indskrænkende Bestemmelser. Jeg skal dertil svare, at, dersom det ærede Medlem i 1861, da Loven af 19de Februar 1861 blev behandlet, havde fremført denne Mening, da vilde det have havt en meget stor Betydning, navnlig dersom mange Andre havde sluttet sig til den Betragtning; men det forekommer mig rigtigt nok, at, efterat man igjennem Loven af 19de Februar i en saa overordentlig væsentlig Grad har strammet de Baand eller forøget de Indskrænkninger, som hvilede paa Overdragelsesretten af Fæsteciendom, saa kan der virkelig ikke nu reises nogen principiel Modstand mod en forholdsvis saa ringe Indskrænkning i Overdragelsen af Bondejord til Forpagtning som den, hvorom der her er Tale. Langt bedre kan jeg forstaae det Standpunkt, hvorpaa den ærede 1ste Landstingsmand for 9de Kreds (M. Rasmussen) stiller sig. Jeg kan forstaae, at han ikke samstemmer med Bestemmelserne i denne Lov, fordi de efter hans Mening have en for ringe Betydning. I mine Tanker have de rigtigt nok kun en ringe Betydning ligeoverfor dem, der hidtil kun have brugt Forpagtningsfriheden i Henhold til Forordningen af 1792 saaledes, som denne efter min Overbevisning bør bruges, hvorimod de sikkert kunne have ikke liden Betydning ligeoverfor de Enkelte, som have brugt denne Forpagtningsfrihed paa en anden Maade. — Naar jeg før til Støtte for min Formening om, at Forudbetalinger i Reglen — der er jo ingen Regel uden Undtagelse — ikke ere hensigtsmæssige, anførte, at det atter og atter er fremkommet som en Anse mod det gamle Fæstevæsen, at det netop tilstede saadanne Forudbetalinger, saa troer jeg, at jeg havde fuldkommen Ret, deri. Hvad jeg ved Siden deraf troer at kunne anføre, og som forekommer mig maa have ligesaa stor Betydning som de theoretiske Betragtninger, som det ærede kongevalgte Medlem (Fischer) fremsatte

angaaende Capitalens henholdsvis Nytte for den Eine eller for den Anden, det er den daglige Erfaring, man dog har om, hvorledes de fuldstændig frie Contracter om Overdragelse af Jord blive affluttede. Det forekommer mig, at, dersom saadanne Forudbetalinger i Virkeligheden under sædvanlige Forhold vare i begge Parter's Interesse, saa maatte vi meget hyppig træffe paa dem i de mangfoldige frie Contracter, der afflutes om Jords Overdragelse; men jeg troer at turde paaberaabe mig Erfaringen, naar jeg siger, at det er ganske overordentlig sjældent, at Forudbetaling præsteres, undtagen netop hvor Overdragelsen angaaer Fæstegaarde; hvor der overdrages anden Jord, det være sig Hovedgaardsjord eller forpagtningsfri Bondejord til Brug, troer jeg, som sagt, at det er ganske overordentlig sjældent, at Forudbetaling betinges. Dette Erfaringens B'ndesbyrd forekommer mig at veie fuldt saameget som de Beregninger, man ellers kan opstille.

Lehmann: Jeg er bange for, at den ærede Indenrigsminister misforstod en tidligere Uttring af mig. Jeg anførte, at selv de, der allerivrigst kæmpede for Fæstevangsloven, ingenlunde med Glæde imødesaae den Mulighed, at den skulde komme til directe Anvendelse, men væsentlig satte deres Haab til individuelle Salg mellem Mand og Mand, og at det kun var Willigheden dertil, som trængte til den Medhjælp, som laa i Udsigten til Ewangsens Anvendelse; saa man har altsaa allerede dengang fuldkomment havt Die for, at Ewangslovens bedste Frugt vilde være den, at dens umiddelbare Anvendelse blev gjort overflødig. Søvrigt har jeg for mange Aar siden her udtalt, at efter min Mening maatte denne Lov nu forlades, fordi det havde vist sig, at den var uprakticabel, og jeg har dengang gjort Rede for denne min Mening. — Hvad det andet Spørgsmaal angaaer, er det min Overbevisning, at den bedste Anvendelse for den Capital, en tiltrædende Forpagter har, er den at bruge den som Driftscapital; men paa den anden Side troer jeg dog, at den ærede Indenrigs-